

PRACOVNÍ SKUPINA POBYTOVÉ SLUŽBY PRO OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM A PRO OSOBY S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM

Zápis ze setkání

Termín konání: úterý 26. 2. 2019
Časové rozvržení: 9:00 – 12:00
Místo konání: budova Magistrátu města Brna, Koliště 19
zasedací místnost ve 4. patře

PROGRAM:

1. Úvod
2. Diskuze o aktuálních potřebách v oblasti sociálních služeb v městě Brně a o prioritách pro období let 2020 - 2022
3. Závěr

ad 1. Úvod

Koordinátor komunitního plánování přivítal všechny přítomné a seznámil je s programem setkání, které je zaměřeno na pobytové služby pro osoby ohrožené sociálním vyloučením a o soby s duševním onemocněním. Z hlediska sociálních služeb se jedná o **azylové domy, domy na půl cesty, noclehárny, nízkoprahová denní centra, chráněné bydlení, služby následné péče pobytové, krizová pomoc, domovy pro seniory (DS Kociánka – středisko Štefánikova)**. Na tomto setkání proběhne ještě širší debata, v březnu pak již bude třeba, aby pracovní skupiny vygenerovaly priority a opatření do 6. KP. Na setkání jsou vyhrazeny tři hodiny času. Dále koordinátor poděkoval přítomným za respektování požadavku jednoho přítomného zástupce za organizaci a předal slovo vedoucí pracovní skupiny Romové a cizinci ohrožení sociálním vyloučením Heleně Křištofové a vedoucímu pracovní skupiny osoby ohrožené sociálním vyloučením Ladislavu Ptáčkovi.

Vedoucí pracovní skupiny Romové a cizinci ohrožení sociálním vyloučením seznámila přítomné s tím, že MPSV vydalo normativní instrukci č. 3/2019 ze dne 29. 1. 2019, která mění posouzení nároku na doplatek na bydlení i pro osoby v zařízeních služeb následné péče (Úřad práce vyhodnotí vždy jako případ hodný zvláštního zřetele a přizná dávku na bydlení). Vztahuje se na osoby s chronickým duševním onemocněním a osoby závislé na návykových látkách, které absolvovaly lůžkovou péči ve zdravotnickém zařízení, ambulantní léčbu nebo se jí podrobují, nebo abstinují. <http://socialnibydeni.mpsv.cz/cs/>

Dále sdělila, že OSP MMB zareaguje na zjištění uvedené v Analýze potřebnosti rozvoje sociálních služeb v Brně pro další osoby ohrožené sociálním vyloučením (dílní odborná studie pro tvorbu 5. Komunitního plánu sociálních služeb města Brna pro období 2018-2019) <https://socialnipece.brno.cz/texty/364/podmenu/367/vyzkum-analyza-potrebnosti-rozvoje-socialnich-sluzeb-v-brne/>, kde bylo uvedeno, že se klientům nedostává relevantních informací v oblasti bydlení a jak se ukázalo, problematika je tak složitá a nepřehledná, že také poskytovatelé sociálních služeb mají problém s orientací v této oblasti. V rámci připravovaných projektů v oblasti bydlení se tedy bude cílit i na zlepšení informovanosti pracovníků v sociálních službách, a proto byl předložen dotazník, jehož

vyhodnocení poslouží jako předběžný monitoring vzdělávacích potřeb poskytovatelů sociálních služeb v této oblasti.

Vedoucí pracovní skupiny Osoby ohrožené sociálním vyloučením shrnul „Přesahové oblasti, neřešené oblasti a trendy do budoucna“ uvedené v současném 5. KP“ <https://socialnipecer.brno.cz/texty/2/podmenu/364/5-proces-kpss-2018-2019/> a poté se zeptal na současnou situaci v organizacích, jaká témata služby s klienty řeší, jaká je situace ohledně reformy psychiatrické péče apod.

ad 2. Diskuze o aktuálních potřebách v oblasti sociálních služeb v městě Brně a o prioritách pro období let 2020 - 2022

Práh jižní Morava, z. ú.: organizace se potýká s problémem, a to, jak řešit situaci, když klient v bytě, který má pronajatý organizace, nezaplatí nájem. Zástupce navrhuje podpořit organizaci např. tak, že by za rok zaplatila jen jedenáct nájmů místo dvanácti. Nebo např. pokud by klient nájem nezaplatil, nemusela by jej platit ani organizace. Organizace má k dispozici momentálně sedm bytů, o třech dalších jedná. Byty budou větší, organizace tedy bude mít i větší režii. Proto organizace potřebuje v tomto ohledu podporu města.

Vedoucí pracovní skupiny Romové a cizinci ohrožení sociálním vyloučením: navrhuje požádat, aby byly byty zařazeny do kategorie "sociální byt".

Práh jižní Morava, z. ú.: zástupce sdělil, že tomu už tak velmi pravděpodobně je.

OSP MMB, vedoucí Oddělení koncepce a plánování služeb: stavět nové budovy není jednoduché, protože nejsou k dispozici pozemky. Město Brno se snaží posouvat dál systém nájemního bydlení ve spolupráci s NNO a jejich klienty. Město Brno tedy s podporou neziskových organizací v bytové oblasti počítá, momentálně se řeší různé varianty, např. snížený nájem. Je samozřejmě nutné pracovat i se situacemi, kdy v bytě bydlí např. čtyři klienti a jeden z nich z bytu odejde.

OSP MMB, Oddělení péče o seniory a osoby se zdravotním postižením: zástupce se obává, že lidé na bydlení nebudou mít finanční prostředky. Sociální služby, např. chráněné bydlení, jsou zastropovány úhradovou vyhláškou. Jsou senioři, kteří nemají nárok na výplatu starobního důchodu.

Práh jižní Morava, z. ú.: organizace podporuje klienty v tom, aby se snažili zvýšit si svoje příjmy prací. Do bytu není přijatý člověk, o kterém je dopředu jasné, že nebude na úhradu nájmů mít.

OSP MMB, vedoucí Oddělení koncepce a plánování služeb: mezi cílovou skupinou senioři a zdravotně postižení je rozdíl v možnosti zvýšit si příjmy prací.

OSP MMB, Oddělení péče o seniory a osoby se zdravotním postižením: špatná finanční situace bude napříč všemi cílovými skupinami - staršími klienty. Klienti sociálních kurátorů jsou např. po amputacích upoutáni na invalidní vozík, zdravotní stav se jim postupně zhoršuje. Ale přesto to ještě není na to, aby byli přijati do domovů pro seniory. Nepotřebují čtyřadvacetihodinovou péči, potřebují mít střechu nad hlavou, kde by mohli např. s podporou pečovatelské služby žít.

Koordinátor KPSS: už i na jiné pracovní skupině zaznělo, že jsou lidé, kteří by potřebovali využít pečovatelskou službu, ale nemají na její zaplacení (myšleno vůbec).

OSP MMB, Oddělení péče o seniory a osoby se zdravotním postižením: jsou i případy, kdy lidé příspěvek na péči přiznaný mají (dokázali si "sehnat" pečující osobu), ale pečovatelská služba za nimi Projekt Podpora komunitního plánování sociálních služeb v Brně, reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006544, je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

nemůže chodit někam do parku. Zástupce se zeptal, jakou mají organizace zkušenost s čerpáním dávky hmotné nouze - doplatku na bydlení.

Práh jižní Morava, z. ú.: zástupce organizace odpověděl, že klienti v chráněném bydlení doplatky na bydlení čerpají. Zkušenost organizace je taková, že je potřeba si situaci klienta s ÚP vysvětlit. Jednotlivé případy se liší v přísnosti posuzování.

Agentura pro sociální začleňování: v rámci KPSLV a OPZ je připravováno minimálně sedm "bydlících" projektů. Myšlenka garančního fondu.

Práh jižní Morava, z. ú.: pokud má organizace od městské části přidělený byt, v kterém žije klient a organizace ho podporuje v samostatném životě, tak by bylo logické, aby poté, co se v tom bytě klient osvědčí, v něm pak také mohl dál zůstat bydlet. Městská část by mohla u klienta provést sociální šetření, aby viděla, jak člověk v bytě funguje. Protože stejně by tento člověk podával u městské části žádost o byt. Nájemní smlouva by z organizace přešla na klienta. Bylo by to důležité i z rehabilitačního hlediska. Člověk dva, tři roky fungoval v komunitě - má tam obvodního lékaře, zná sousedy a teď by se musel stěhovat.

OSP MMB, vedoucí Oddělení koncepce a plánování služeb: s touto variantou město např. u malometrážních bytů pracuje.

Diecézní charita Brno (AD): služba řeší u klientů problém se závislostí např. na alkoholu. Ačkoli služba spolupracuje s organizací RENADI, o. p. s., byla by u klientů potřeba pobytová léčba, ale čekací doby jsou dlouhé. Pomoc z jiné organizace je možná také jen ve všední den, víkendy jsou krizové, a to i z toho důvodu, že ve službě je menší personální zajištění.

Diecézní charita Brno (AD sv. Markéty): kromě problémů s alkoholem mají klienti problém také se zvládnutím psychiatrického onemocnění. Co se týče problémů s alkoholem, uvedla příklad klientky, která by byla schopná do dvou dnů nastoupit léčbu. Ovšem čtrnáct dní byla velmi dlouhá doba, kterou klientka nezvládla a "rozpila se".

DS Kociánka (středisko Štefánikova): stalo se, že Psychiatrická nemocnice Brno službě sdělila, že klient je "známá firma" a nebyl přijat.

Koordinátor KPSS: setkávají se služby s psychiatrickými diagnózami u klientů?

Diecézní charita Brno (AD sv. Markéty): zástupce odpověděl, že čím dál tím více. Dokonce kvůli tomu musel být klientce ukončen pobyt (smlouva). Problémem je, že služba nesmí zjišťovat a znát diagnózu klienta. Služba nemá právo kontaktovat psychiatra, služba nemůže podávat léky.

OSP MMB, vedoucí Oddělení sociální prevence pro mladistvé a mladé dospělé (Azylový dům pro mladistvé): pokud existuje podezření na psychiatrickou diagnózu, vyžaduje služba při vstupu potvrzení od praktického lékaře.

Práh jižní Morava, z. ú.: pokud je v azylovém domě klient s psychiatrickou diagnózou, může se služba spojit s centrem duševního zdraví (CDZ) nebo s terénním týmem. Nebo také s podporou samostatného bydlení. Podmínkou servání v zařízení by mohla být spolupráce s některou z výše zmíněných služeb. Podpora samostatného bydlení nemůže podávat léky, ale klienti si berou léky před pracovníkem.

MAGDALENIUM z. s.: klientka např. hrubě porušila podmínky služby, ovšem pracovníci neví, zda nemocná je nebo není.

Projekt Podpora komunitního plánování sociálních služeb v Brně, reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006544, je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Práh jižní Morava, z. ú.: skutečnost, že dojde k porušení pravidel, může také ukazovat na psychiatrické onemocnění.

Koordinátor KPSS: informoval o reformě psychiatrické péče, více viz <http://www.reformapsychiatrie.cz/>. Ve městě Brně funguje první CDZ (realizátor Práh jižní Morava, z. ú.) a druhé CDZ (také realizátor Práh jižní Morava, z. ú.) vzniká. Do běžné komunity se budou dostávat z psychiatrických nemocnic dlouho hospitalizovaní lidé s duševním onemocněním. Také nebudou lidé s duševním onemocněním umisťováni do zařízení, pokud mohou moct bydlet za podpory doma. Také pečovatelské služby budou případně zajišťovat péči o člověka s duševním onemocněním - hygiena, domácnost, atd. Během jednoho až tří let by mělo být z PN propuštěno cca 150 osob s duševním onemocněním. 60 z nich je přímo z Brna, ale ostatní budou k Brnu pravděpodobně inklinovat. V Brně se cílové skupině osob s duševním onemocněním věnují organizace Práh jižní Morava, z. ú., Diecézní charita Brno - CELSUZ a DOTYK II, o. p. s.

Práh jižní Morava, z. ú.: psychiatrická diagnóza se na pomezí služeb objevuje, i když není diagnostikovaná. Organizace se mohou na Práh jižní Morava, z. ú. nebo CDZ obrátit s dotazy, jak s dotčeným člověkem pracovat. CDZ má přidanou hodnotu v psychiatrickém personálu, který působí v terénu u klientů. Kontakty <https://www.cdz-brno.cz/> a <http://www.prah-brno.cz/>.

CSS, p. o. (AD): co se týká psychiatrických diagnóz, setkala se služba s tím, že tato informace v lékařském potvrzení od praktického lékaře uvedena nebyla.

Armáda spásy v České republice, z. s. (AD): služba se setkává s podobnými problémy jako ostatní. Klient dostal od lékaře potvrzení, že nemůže pobývat v azylovém domě. V azylovém domě stárne populace. Klienti se nedostávají dál. Ještě ale neodpovídají podmínkám na přijetí do domova pro seniory.

OSP MMB, Oddělení péče o seniory a osoby se zdravotním postižením: pokud člověk bydlí v domě s pečovatelskou službou a má tam trvalé bydliště, má nárok na příspěvek na bydlení. Je snaha udržet lidi v domě s pečovatelskou službou co nejdéle. Podařilo se tam ubytovat klienta z AD. Sociální pracovníce nemají zpětnou vazbu z bytových odborů městských částí (spolupráce s bytovými odbory městských částí funguje na individuální úrovni). Stalo se, že obyvatel musel z domu s pečovatelskou službou odejít kvůli vzniklému dluhu na nájmu. Přitom to nemuselo dojít tak daleko, kdyby se o tom sociální pracovníce dověděly včas. Pokud je už dluh velký, tak člověka v bytě nelze udržet.

Vedoucí pracovní skupiny Romové a cizinci ohrožení sociálním vyloučením: informovala o projektu prevence ztráty bydlení, který je nyní pilotován. Poté bude navázána spolupráce s NNO.

Armáda spásy v České republice, z. s. (AD): JMK nechce, aby klienti mezi azylovými domy "pendlovali" - pokud na sobě klient aktivně pracuje (vzdělávání, hledání práce, bydlení apod.), tak aby s ním nebyla po roce ukončená spolupráce.

Koordinátor KPSS: ano, účelem je, aby s klienty azylových domů nebyla po roce striktně ukončována spolupráce (smlouva), pokud se s nimi aktivně pracuje a klient se „posouvá“ ke zlepšení své situace. Jak dlouho ve vašich službách klienti průměrně zůstávají?

Diecézní charita Brno (AD): 2 roky. Hrozí, že klient si zvykne na danou komunitu lidí a nechce odcházet jinam.

Diecézní charita Brno (AD sv. Markéta): smlouva je o rok prodloužena, pokud má klientka vidinu následného bydlení. V pořadníku jsou další žadatelky.

Projekt Podpora komunitního plánování sociálních služeb v Brně, reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006544, je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MAGDALENIUM z. s.: nejkratší využitá doba služby byl jeden měsíc a nejdelší dva roky.

Koordináto KPSS: kam se klienti po ukončení pobytu ve službě vrací?

MAGDALENIUM z. s.: buď se vrací k násilnému partnerovi nebo do jiného azylového domu nebo tuto informaci službě nesdělí.

Diecézní charita Brno (AD): někteří propadávají sítí - zůstávají na ulici, někteří odchází do jiného azylového domu, někteří do léčebny, minimálně do bytů nebo programu Housing first.

Armáda spásy v České republice, z. s. (AD): mnoho klientů odchází do další služby organizace, a to terénní programy, Prevence bezdomovectví (tréninkové byty).

CSS, p. o. (AD): doba pobytu klientů se zkracuje (1 - 2 roky), a to díky sdílenému bydlení, dostupnému bydlení a Housing first.

Diecézní charita Brno (AD sv. Markéta): velmi málo obecní byty, volný trh s byty (podnájem), dostupné bydlení na Francouzské, Ubytovna pro přechodný pobyt pro osamělé rodiče s nezaopatřenými dětmi (Koniklecova 5) nebo tréninkové byty Armády spásy v České republice, z. s. Pro období 2020 - 2023 by měla organizace ráda k dispozici aspoň jeden byt.

Na počátku, o. p. s.: organizace provozuje dva azylové domy. Domov pro dětský život nabízí klientkám klidné zázemí pro dobu těhotenství a raného mateřství a Byty Na počátku podporuje ženy, které například odcházejí z azylových domů, ale přes veškerou snahu se jim nedaří najít vlastní bydlení. V Bytech Na počátku mají ženy k dispozici byt a podporu a pomoc sociálních pracovníků. Z Domova pro dětský život odchází padesát procent klientek do jiného azylového domu nebo k rodině a padesát procent do vlastního bydlení. Z Bytů Na počátku odchází sto procent klientek do vlastního ubytování (komerční bydlení). S tímto jim pomáhá sociální pracovníci. Některé klientky řeší pouze bytovou otázku, chybí tedy sociální bydlení.

Diecézní charita Brno (AD): mělo by se více cílit na primární prevenci.

CSS, p. o. (AD): klienti mají problém našetřit na kauci, kterou soukromník vyžaduje.

OSP MMB, vedoucí Oddělení koncepce a plánování služeb: kauce je vyžadována i v obecním bytě.

ÚMČ Brno - střed: v soukromých bytech bývá problém s výpočtovým listem a s vyřizováním příspěvků na bydlení.

Diecézní charita Brno (AD sv. Markéta): dobrá je myšlenka sociálně nájemní agentury, která by fungovala jako garant, který by se za nájemníky zaručil. Garant, který by případně uhradil výpadek nájmu. Sociální pracovníci služby může vlastníkovu bytu pouze sdělit, že ve službě klientka nájem hradí. Také by sociálně nájemní agentura mohla zprostředkovávat mediaci a fungovat jako prostředník při řešení problémů.

Sdružení pěstounských rodin (domy na půl cesty): odcházející klienti většinou končí na ubytovně, kterou si najdou sami. O pomoc s hledáním tohoto druhu pobytu službu nežadají. Některé firmy nabízí zaměstnancům vlastní bydlení, někdy i odvoz. Nicméně zkušenost je taková, že klienti v práci dlouho nevydělají. S organizací Práh jižní Morava, z. ú. služba spolupracuje. Služba se setkává s duálními diagnózami (psychiatrické onemocnění a závislost na alkoholu). Kapacita je 10 lůžek. V současné době

Projekt Podpora komunitního plánování sociálních služeb v Brně, reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006544, je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

tři klienti ze služby odešli za prací do zahraničí, spojeno s ubytováním. Jedno místo je už zaplněno, žádosti v pořadníku jsou. Klienti pochází většinou z Jihomoravského kraje, ale i ze Zlínského kraje. Doba pobytu se zkracuje. Služba předchází tomu, aby se u klientů vyvinula závislost na službě. Klienti přichází z ulice, předtím byli např. v ústavu nebo v pěstounských rodinách. Po dosažení zletilosti se konflikt v pěstounské rodině vyhroťte víc, než "by člověk čekal". 1/3 klientů se po nějakém čase do služby vrací.

OSP MMB, vedoucí Oddělení sociální prevence pro mladistvé a mladé dospělé: tři pobytové služby byly sloučeny v jednu, a to azylový dům pro mladistvé. Cílová skupina je od 15 let do 26 let. Délka pobytu je do tří měsíců a pak dva, ale i čtyři roky. Když je ve službě klient od patnácti let, dokončuje školu. Klienti odchází zpět k rodině nebo do nájemního (komerčního) bydlení nebo také končí na ulici. Služba spolupracuje se sociální kurátory, spolupráce ale klienti někdy využít nechtějí. Pokud je klient drogově závislý, odchází do Společnosti Podané ruce, o. p. s. Odchází také do jiných azylových domů. Služba spolupracuje také s Prahem jižní Morava, z. ú.

Armáda spásy v České republice, z. s. (noclehárny): služba se potýká se dvěma problémy. Prvním je alkohol a návykové látky. Lidé bez domova sedí na zídce před domem, jsou hluční, močí na ulici (skupina cca patnácti lidí). Tito lidé nechtějí využít služeb organizace, jen se na tom místě shlukují. V blízkosti se nachází mateřská škola. Služba volá policii, lidé si stěžují. Je potřeba vybudovat tzv. „Mokré centrum“.

Koordinátor KPSS: se zeptal, zda by problém nepomohlo vyřešit snížení prahu stávajících služeb, tzn. nějakým způsobem kontrolované povolení konzumace alkoholu (je pravdou, že někteří klienti do těchto zařízení chodí už nyní často pod vlivem alkoholu, pokud nenarušují chod služby, je to tolerováno). Vzněl dotaz, zda problém opravdu vyřeší vybudování nového zařízení, ve kterém budou moci lidé alkohol konzumovat.

Armáda spásy v České republice, z. s. (noclehárny): v organizaci platí přísný zákaz vnášení alkoholu do prostor. V okamžiku, kdy by to bylo povoleno, působilo by to negativně na ostatní klienty, kteří se snaží. Navíc stávající klienti nízkoprahového denního centra mezi sebou lidi pod vlivem alkoholu nechtějí. Stává se, že služby využije klient pod vlivem alkoholu (tedy už tam pod vlivem přijde). Jde pak o to, jak se chová. Nesmí být agresivní a hlučný. Musí se chovat slušně. Tolerovaná hranice je 0,5 promile alkoholu v krvi. Klienti využívající službu nesmí v rámci pobytu ve službě pít. Takových skupin lidí, kteří na ulici pijí alkohol, je v Brně víc, nejenom před organizací, ale také se nachází např. na hlavním nádraží. Nemají kam jít, kde by mohli pít. „Mokré centrum“ by situaci pomohlo vyřešit.

Diecézní charita Brno (AD): dle zástupce organizace „Mokré centrum“ problém s lidmi, kteří pijí na ulici, nevyřeší. V azylovém domě je u klientů tolerance 0,8 promile alkoholu v krvi.

Agentura pro sociální začleňování: zkušenost z jiného města. „Mokré centrum“ vzniklo u obchodního domu, kam si lidé bez domova chodili alkohol kupovat. Jiná zkušenost. Opilí lidé bez domova se shlukovali u večerky, kam si chodili alkohol kupovat. Majitel večerky byl upozorněn, že pokud bude této skupině alkohol dál prodávat, bude dán podnět na kontrolu České obchodní inspekci (zaměstnanci večerky mimo jiné prodávali alkohol i nezletilým). Majitel na to zareagoval a dotyční místo opustili (ovšem přesunuli se jinam).

Armáda spásy v České republice, z. s. (AD): jsou obchody, v kterých se prodává alkohol i na stravenky.

Vedoucí pracovní skupiny Osoby ohrožené sociálním vyloučením: zkonstatoval, že tyto lidé propadávají síti služeb, včetně nízkoprahových denních center a tak se zeptal, zda by se neměly změnit Projekt Podpora komunitního plánování sociálních služeb v Brně, reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006544, je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

podmínky ve stávajících zařízeních, zda by se neměl změnit systém práce. Také se zeptal, co „Mokré centrum“ vlastně znamená. Lze si pod tím představit různé formy od zařízení sociálních služeb až po „nízkoprahovou chráněnou hospodu“.

Koordinátor KPSS: modely takovýchto nízkoprahových zařízení se v zahraničí liší (Nizozemí, Rakousko, Anglie...), a také se samozřejmě obecně liší systém sociálních služeb a sociální péče. Otázkou je, na jakou potřebu je takové „Mokré centrum“ reakcí. Zda na potřeby lidí bez domova, kteří na ulici konzumují alkohol nebo zda je to reakce na poptávku veřejnosti, aby tito lidé nebyli na ulici (případně kombinace obojího).

Vedoucí pracovní skupiny Romové a cizinci ohrožení sociálním vyloučením: obává se, že na místě, kde by mělo „Mokré centrum“ vzniknout, se u veřejnosti zvedne vlna nevole.

DS Kociánka (středisko Štefánikova): v jejich zařízení jsou mimo jiné také lidé bez domova na vozíku po amputacích. Na vozíku jsou pohybliví. Ráno opustí zařízení, jedou na nádraží, tam jsou s ostatními lidmi bez domova, pijí alkohol a večer se vrátí. Alkohol si donesou i do zařízení a pijí i tam.

Armáda spásy v České republice, z. s. (AD): myšlenka, zda by nešla použít analogie systému v Holandsku, kde existuje bydlení pro drogově závislé (dlouhodobé). S tím, že drogy mohou brát vevnitř, ale ne venku.

Koordinátor KPSS: zde je však rozdíl mezi pobytovou a ambulantní službou. Zmíněné „Mokré centrum“ by nemělo mít formu pobytovou, ale ambulantní.

Ústav prevence a léčby závislostí A Kluby Brno z. ú.: dle názoru zástupce organizace je výsledkem debaty skutečnost, že je zaobalováno to, že je snaha pomoci člověku, který ale sám pomoc nechce. Je to o nastavení hranic. Lidé bez domova, kteří na ulici pijí, to sami jako problém nevnímají. Nejde tedy o to jim pomoci, ale nastavit hranice. Komu se má vlastně pomoci? Těm lidem, co sedí na zídce? Nebo je to problém pro nás ostatní, majoritní společnost?

Koordinátor KPSS: vyjádřil souhlas s tím, že jsou skutečně lidé na okraji společnosti, kteří pomoc nevyžadují či ji přímo odmítají. Do určité fáze života jsou schopni nějak fungovat, později však přijdou zdravotní problémy vycházející z daného způsobu života, včetně případných zavislostí. Zároveň tu je samozřejmě společenská poptávka potom, aby "běžní" lidé nebyli na ulici těmito lidmi obtěžováni a je tedy otázka, kam s lidmi bez domova, kteří na ulici konzumují alkohol a odmítají pomoc formou sociálních či jiných služeb. Napomoci by mohlo zmíněné „Mokré centrum“ nebo snížení „prahovosti“ stávajících zařízení. Otázkou však je, zda tito lidé budou takových zařízení využívat i v ročních obdobích, kdy je teplo.

Armáda spásy v České republice, z. s. (noclehárny): druhým problémem je zdravotní stav lidí bez domova. Stává se, že přijede sanitka a „vysadí“ člověka před domem, a přitom ten daný člověk není schopný vyjít ani tři schody do nízkoprahového denního centra. Nesplňuje podmínky pro pobyt v azylovém domě, protože vyžaduje zvýšenou péči. Organizace pak volá rychlou záchrannou službu a ptá se, jak má postupovat. Nejhorší je, když jde o cizince (např. občan Slovenské republiky) a nemá kartičku zdravotní pojišťovny. V zimě jsou klienti přes den v nízkoprahovém denním centru a v noci v nočním krizovém centru.

OSP MMB, Oddělení péče o seniory a osoby se zdravotním postižením: sanitky lidi „nevysazují“ jen před službami organizací, ale také i před budovou sociálních kurátů na Křenové 20. Lékaři jsou nekompromisní. Pokud je člověk zaléčený, tak ho v nemocnici dál nechtějí. Nechybí jen bezbariérové

Projekt Podpora komunitního plánování sociálních služeb v Brně, reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006544, je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

hygienické středisko, ale také i bezbariérové noclehárny. Ne všichni lidé bez domova upoutaní na invalidní vozík po amputacích potřebují čtyřicetihodinovou péči, ale přitom nic jiného než domovy pro seniory pro tyto případy neexistuje. Tyto lidi přijímá především DS Kociánka, středisko Štefánikova. Chybí tu nějaké bezbariérové zařízení, „mezistupeň“. Bezbariérová městská sociální ubytovna. Na OSP MMB telefonují i zástupci firem s tím, že před jejich provozovnou sedí člověk bez domova a chtějí, aby s tím město Brno něco udělalo. 1. patro v azylovém domě (Dům sociální prevence) CSS, p. o. je bezbariérové, dochází tam pečovatelská služba Brno – Židenice. Toto ovšem kapacitně vůbec nedostačuje.

Koordinátor KPSS: byly by možné bezbariérové úpravy ve stávajících azylových domech?

MAGDALENIUM z. s.: služba má k dispozici jeden bezbariérový byt, ale zatím se s ženou, obětí domácího násilí na invalidním vozíku, nesetkala.

Diecézní charita Brno (AD sv. Markéta): vstup do budovy bezbariérový není, budova bezbariérová je. Úpravy by pravděpodobně možné byly.

Agentura pro sociální začleňování: informovala o existenci Poradního sboru Rady města Brna pro bezbariérové Brno, kontakt bariery@brno.cz. Bezbariérové úpravy nemusí být vždy nákladné, mohou být použity např. ližiny (schody vedoucí do budovy). Co se týká bezbariérovosti nově stavěných nebo rekonstruovaných budov, tak stavební dozor nefunguje tak, jak by měl. U pobytových služeb jsou nároky na bezbariérovost větší, např. bezbariérová toaleta. Musí být také splněny požární předpisy.

OSP MMB, Oddělení péče o seniory a osoby se zdravotním postižením: domovy zřizované městem Brnem přijímají klienty ve III. a IV. stupni závislosti, kteří mají nízký starobní důchod, popřípadě pobírají dávky hmotné nouze (či kombinace). Síť služeb propadávají lidé s I. nebo II. stupněm závislosti, kteří mají omezenou mobilitu (z důvodu amputací jsou upoutáni na invalidní vozík) a kteří byli převážnou částí života bez domova. Tito lidé nepotřebují čtyřicetihodinovou péči v domově pro seniory, ale potřebují střechu nad hlavou. Jedná se o cca sedmdesát osob (a to jsou jen ti, o kterých pracovníci OSP MMB ví). Potřeba bezbariérové městské sociální ubytovny, kam by za nimi mohla docházet pečovatelská služba. Pečovatelská služba nemůže poskytovat službu na ulici. Je v podstatě potřeba „nízkoprahové terénní pečovatelské služby“. Dalším problémem je, že příjemci příspěvku na péči považují příspěvek na péči za svůj příjem (vidí ho jako „svoje peníze“), ač je určen na péči a na úhradu sociálních služeb. Nemocnice Milosrdných bratří si zřídila vlastní ubytovnu na Červeném kopci a v zimě tam propuštěné pacienty umísťovala. Ubytovna je v provozu pouze přes zimu. Dalším problémem, který za pár let bude čtenější, jsou lidé s alkoholovými demencemi do čtyřiceti let - tito lidé nejsou schopní se o sebe postarat. Vystane problém „kam s nimi“. Patří mezi tzv. „neumístitelné“.

Koordinátor KPSS: na městské sociální ubytovně není nic špatného, o této potřebě se v rámci procesu KPSS hovoří již několik let. Samozřejmě by se mělo jednak pouze o přechodné ubytování, které by však bylo pod kontrolou města. S tím souvisí i potřeba akutně krizových lůžek. V těchto situacích jde především o to, aby lidé měli střechu nad hlavou a byla jim nabídnuta pomoc formou sociální práce. Vzhledem k tomu, že v podstatě permanentně hrozí uzavírání soukromých ubytoven, kde žije nemalý počet lidí, kteří bez alternativy skončí na ulici, je jasné, že město nějakou alternativu vybudovat potřebuje. V případě hromadného vypovězení nájemních smluv není město schopno všechny nájemníky ihned ubytovat v jednotlivých bytech. Dále připomněl, že co se týče lidí s tzv. vícečetnými (soc. zdrav.) diagnózami, město i nadále pracuje na vybudování pobytového zařízení (DOZP) pro tuto cílovou skupinu o kapacitě 15 lůžek (opatření současného KP, které bude přesunuto do navazujícího KP).

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Agentura pro sociální začleňování: pokud by bylo k dispozici dostatek bezbariérových bytů, tak by tito lidé mohli fungovat samostatně, např. za podpory sociálních kurátorů.

OSP MMB, Oddělení péče o seniory a osoby se zdravotním postižením: nemusí to být nutně přímo bezbariérové byty, těmto lidem, kteří žili téměř celý život na ulici, by stačila střecha nad hlavou ve formě bezbariérové sociální ubytovny (určené pro lidi bez domova s omezenou mobilitou), kam by mohla docházet pečovatelská služba.

Diecézní charita Brno (AD sv. Markéty): velkým problémem je, že se kvůli ztrátě bydlení musí rozdělit rodina. Otec jde na ubytovnu, matka s dětmi do azylového domu. Otec může přijít na návštěvu jen do návštěvní místnosti, nesmí za matkou a dětmi přijít na pokoj. Problémy s bydlením mají také vícečetné rodiny, kde je např. šest dětí. Matka bývá často samoživitelka.

ad 3. Závěr

Na závěr se **koordinátor komunitního plánování** se všemi účastníky rozloučil, poděkoval za účast a aktivní spolupráci.

Zapsali: J. Stárková, R. Janík

Dne: 26. 2. 2019